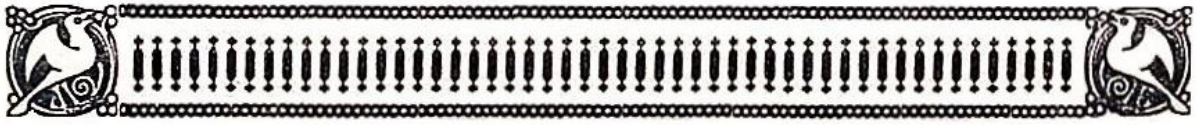

Törvény-e vagy kegyelem?

Írta - Csia Lajos
Berea kiadása □ Budapest

Törvény-e vagy kegyelem?

A keresztyénségnek fontosabb kérdése nincs, mint az, amelyet e sorok fölé írtam. Hogy az egyház szeme elől e kérdést mégis homály takarja el, sőt foglalkozni sem szeretnek vele a keresztyének, annak oka részben abban kereshető, hogy a teológusok - unalmas dogmatikai kérdést csináltak belőle, melynek vitatása az értelem játéknak s nem sok gyakorlati haszonnal kecsegtetőnek látszik; nagyobb részben azonban az egyháztagok kényelemszeretetének tulajdonítandó. Mert bár elméletileg a kegyelem álláspontja kényelmesebbnek látszik, mint a törvényé, melynek vas szigora büntetéssel fenyeget: valósággal azonban az, aki a kegyelem igazi jelentőségét meglátni, sőt éppen tanítani merészeli, szinte minden ember haragját - magára vonja, sőt odajuthat, hogy mint a társadalom veszedelmét és rákfenéjét, mint lázadót kivetik az emberek közül.

Katolikusok és protestánsok, államegyházbeliek" és szektáskodók, gyermekkeresztelők és felnőtteket bemeztelők, vasárnap-megszentelők és szombatosok és mindenféle rendű és rangú felekezetieskedők könnyebben megférnek egymással, mint a kegyelemelvűek és a törvényelvűek. A világ elválk és egyesül, hogy újra elváljon; a pártok közt békítési kísérletek folynak; a felekezetek közt alliance-mozgalmak létesülnek; ellenfelek kibékülnek, ha egy harmadik új ellenfél támad: csak éppen a kegyelemben és a törvény alatt élők együtt haladása van örökre kizárva. Ez a meg hasonlás nem mindig nyílt; erről az ellentétről az emberek nem szeretnek beszélni; legtöbbször a szívek mélyén él csak a kölcsönös bizalmatlanság; a törvényelvűek úgy tesznek, mintha tudomást sem szereznének a kegyelemelvűekről s ha olykor mégis nyilvánosságra pattan az ellentét, rövid pert csinálnak: azelőtt a máglya, verpad intézte el a pert, ma esetleg a még gyilkosabb rágalom. De ez természetes. Mert a törvényelvűség és kegyelem harca élet-halálharc; ez a harc a világosság és sötétség tusája, Béliál és Krisztus küzdelme, az emberi gőg és isteni dicsőség mérkőzése.

De hát mit jelent ez a kérdés: „törvény-e vagy kegyelem?” Azt-e, hogy a törvény a kegyelem ellen van, vagy a kegyelem a törvény ellen? Egyiket sem, mert a törvény a kegyelemhez vezet el s a kegyelem a törvényt valósítja meg.*

A törvény Isten örök akarata, mely a világban megvalósul s melyet a kegyelem soha meg nem szüntet. Mivel azonban az emberi nyelv tökéletlen, Isten akaratát

* L. e két fogalom felől „*A bereai keresztyén*” két füzetét. Megjelent a Magyarországi Baptisták Könyvnyomdájában, Budapest, VII., Hársfa utca 33.

minden időre és minden esetre érvényesen, vagyis tökéletesen ki nem fejezheti. Az ember lelkiismeretében úgy él az Isten örök törvénye, mint egy sejtés, mint egy félig elfelejtett emlék abból az időből, amikor a büntelen embert még Isten vezette, vagy mint egy elhomályosult tükör, amely az Isten képét valamennyire még visszatükrözi. A bűn elhomályosította a tükröt s így az ember hol így, hol úgy magyarázza az Isten benne élő törvényét: az erkölcsről való felfogása népek, korok és egyének szerint (még a keresztyének között is) változik. A görög család volt, de a durvaságot elítélte. A germán durva volt és a csalást elítélte. Melyiknek volt igaza? Mind a kettőnek és egyiknek sem. A tükör volt homályos. Ezért, mikor az Isten világosságra akarta vezetni az embert, lehajolt értelmetlenségéhez és Mózes által emberi nyelven adott törvényt. Am az emberi nyelv, mint az ember minden működése olyan, mint a vak tapogatózása. Az ember elől rejtve van saját testének belső működése, még inkább a szellemnek belső dolgai. A dolgok belső alapját, a valóságot a gondolkodó ember megfogni nem bírja, csak a külső tüneteket látja s a dolgokat külső látszatuk szerint nevezi el. Az emberi nyelven írott törvény sem a szív törvénye, hanem a cselekedeteké. Ha pedig nem a szív törvénye, hanem a külső élet szabályozója, akkor az embereket nem a szív indító okai szerint ítéli meg, hanem a látszat szerint. Az Isten ellenben a szívet ítéli, nem a látszatot. Mi végre adatott hát Mózes törvénye? Nem örökkévaló célra, hanem ideigvalóra. Nem Isten meggyőzésére adatott, hanem az ember meggyőzésére. Rendeltetése volt az embert meggyőzni: bűnös vagy! Ha Isten nem könyörül rajtad, elvesztél! Rendeltetése volt az embert megalázni, összetörni, kegyelemre sóvárgóvá tenni, a kegyelem forrásához, Krisztushoz vezetni. Ha ezt eléri, célja befejeztetett. Krisztus a törvény vége, tudniillik az emberi nyelven írott törvényé. Mert az örök törvény, Isten láthatatlan akarata Krisztusban sem szűnik meg, ellenkezőleg: betöltetik.

A *kegyelem* Isten mosolygása, Isten kibékülése a bűnössel; jelképe: haragos, zivataros felhőn a szivárvány. Nemcsak a szivárvány fontos, hanem a háttér, a felhő is: az igazságos Isten haragja a bűn miatt. A kegyelem a haraggal együtt jelentetett ki. Az a kegyelem, amelynek háttérében nincs ott a Golgota, sátáni hazugság. Az, aki kegyelmet vér nélkül hirdet, világosságba öltözött ördög. Azt az evangéliumot, amely a keresztet kikerüli, a Biblia megátkozza. Jézus magára vette az emberek törvénytelenységét és az Isten örök törvénye összetörte őt. A Fiú szétroncsolt testén keresztül az örök Törvény, amelynek Atya a neve, közeledett a bűnös emberhez, hogy a törvényt a Szellem által szívébe írja. „*Mert akiket Isten Szelleme vezérel, azok Istennek fiai!*” A Szellemnek szívbe írt törvénye olyan, mint Jézus szava a gutaütöthöz: „*Kelj fel és járj*”. Az emberi nyelven kifejezett parancs pedig olyan, mint a mankó. Furcsa lett volna, ha a Jézustól meggyógyított gutaütött mankót kér. Hitelenségét mutatta volna. Ugyanilyen, ha az újjászületett emberi parancsok alá veti magát. Megcsúfolja vele Isten Szellemét. A kegyelem

kizárja az emberi törvényt, de megvalósítja, az Isten örök törvényét. Ellene van-e hát a törvény a kegyelemnek? A kegyelem a törvény megvalósítója! Van-e hát célja ennek a kérdésnek: „törvény-e vagy kegyelem?” Ha a kegyelem a törvényért van s a törvény a kegyelemért, miért kell a kettő között választanunk? Választani nem a kegyelem és az Isten örök törvénye között kell, hanem a kegyelem és az emberi nyelven fogalmazott törvény között. A kegyelem út az örök törvény megvalósulásához, annak az Akaratnak teljesüléséhez, amely az Úr imája szerint a mennyekben már most is megtartatik. Az írott törvény is ezt a célt szolgálja, de alárendelt minőségben, amennyiben a kegyelemhez vezet el. Összetöri a kemény bűnöst, megalázza a kevélyet. Az alázatos, összetört szívű bűnöst aztán a kegyelem bátorítja meg, hogy új életet kezdhet s Isten ereje által az örök törvényt megvalósíthatja. A kegyelem nem a törvényt gyűlölőt bátorítja, hanem a törvényt betölteni akarót. A kegyelemhez a könnyelmű, léha ember nem menekül, mert azt megcsalja hiúsága. Vannak könnyelmű, felületes emberek, akiket az emberi nyelven írott törvény nem győz meg arról, hogy betölteni képtelenek, hanem akik a felületen maradva, megelégednek a látszattal, külső cselekedeteik javíthatásával és nem törődnek azzal, hogy a szív, az indító ok gonosz, hogy külső jóságuk alapja nem a belső jóság, hanem a hiúság, öntetszelgés, gőg. Ezek az emberek rosszra használják az írott törvényt: nem megalázkodásra, hanem felfuvalkodásra. S megvetik a kegyelmet, mert nem ingyen, Isten irgalmából keresik bűneik bocsánatát, hanem érdemből, jóságuk jutalmaképpen. Ezt a kérdést tehát: „törvény-e vagy kegyelem?”, így is fogalmazhatjuk: felfuvalkodás-e vagy megalázkodás? Megátalkodottság-e vagy bűnbánat? Öntetszelgés-e vagy Isten tetszésének keresése? Képmutatás-e vagy őszinteség? Vagy így is fogalmazhatjuk: a törvény helytelen vagy helyes magyarázata-e? A kegyelem elvetésével a törvény áthágása-e vagy a kegyelem elfogadásával a törvény betöltése? Megállapíthatjuk, hogy aki azzal dicsekszik, hogy a törvényt meg tudja tartani, képmutató és önámító s hogy minden józan, őszinte és egyenes ember, kerülve minden önerőlködést, magát előbb-utóbb a kegyelem tengerébe veti. Kérdezem tehát: törvények megtartását hirdessük-e, hogy az emberek azáltal Isten tetszését megszerezzék? Vagy pedig kegyelmet hirdessünk bűnösök, törvényt megtartani nem tudók számára, akiknek minden reményesége elveszett, mert szívük gonosz és erejük a jóra nincsen?

Törvény-e vagy kegyelem? És szól a Biblia: Krisztus a törvény vége!

A megtartatás nem cselekedetekből jó, hanem hitből! Az örök, isteni törvényt nem mi valósítjuk meg, hanem a kegyelem, vagyis Isten szerelme, amely a bűnösök szívébe kiöntetik.

Hátra van még egy mentsége a törvényeskedőknek: nem kell-e a kegyelemben is bízni és *amellest* az emberi törvényt is megtartani? Ez a gőgös, megalázkodni nem akaró ember utolsó alkudozása az Istennel. Ha nem lehet a törvény megtartásának teljes dicsősége az övé, ha szüksége van a kegyelemre s így a dicsőséget

Istennek kell adnia: nem felezheti-e meg legalább a dicsőséget Istennel, hogy a kegyelmet csak ott használja, ahol az emberi erő már felmondja a szolgálatot? Tetszetős megoldás a félemberek számára. De az őszinték, a teljes szívűek, az egész emberek az új bort nem töltik ó-tömlőbe s az új posztót nem a régi rongy foltozására használják fel. Vagy betöltöm az egész törvényt, vagy mindenestől ítélet alá esem. Az ítélet nem az egyes cselekedeteket nézi, hanem a szívnek indulatait. Ha egyben rossz vagyok, akkor, mihelyt az önzés megcsal, mindenben rossz tudok lenni. Isten tökéleteseket keres! (Máté 5: 48). Az ítélet alól egy szabadulás van: ha valaki elhordozza ítéletemet és betölti bennem a törvényt.

A Fiú meghalt értem, a Szellem belém költözött. A kegyelem művelte ezt!

A törvény elítélt, a kegyelem fölmentett. A kegyelem szívembe írta a törvényt s erőt ad az egész törvény megtartására. Isteni, királyi adomány!

Nem felségsértés-e, ha előhozom a saját erőtlenségemet és azzal igyekezem az Isten Szellemének munkáját kiegészíteni? A király tündöklő lakodalmas ruhát ad és én saját rongyaiban ülök a menyegzői házban? Csoda-e, ha így szól a király: *„Kötözzétek meg kezét és lábát és vessétek ki a külső sötétségre!”* Csoda-e, ha az ítélet megölte Uzzát, aki *Isten* ládáját akarta támogatni? Csoda-e, ha Pál így szól a galatákhoz, akik a kegyelem mellett az emberek törvényét is megakarták tartani: *„Kiestetek a kegyelemből?”*

Ha a mai keresztyénségen végig tekintünk, megdöbbenve látjuk, hogy a túlnyomó többség az emberi erőlködés avult rongyaiban jár és kelletti magát Isten és emberek előtt. Beszéljek-e a római egyházról, amely az Ó-testamentumi 10 parancsolaton kívül még új egyházi parancsokat is ró tagjaira s nem tudván kizárólag Jézus áldozatában bízni, imamorzsolgatással vezekelteti le a bűnöket, mintha Jézus siralomházhoz hasonlította volna a keresztyénséget és nem lakodalmas házhoz? Úgy tetszik, hogy a kínai pogányok semmivel sem művelnek Istent sértőbb dolgot, amikor színes papírosokat égetnek el isteneik kiengesztelésére. Mert ér-e többet az elhadart ima, mint egy ellobbanó papíros? Beszéljek-e a protestáns egyházakról, amelyekben a papok többsége megszűnt a keresztet prédikálni, hanem ehelyett erkölcsös életre buzdít és Jézust csupán, mint példaképet említi? Ezt azonban nem szabad szóvá tenni, mert a hitelenség féltékeny őrei azonnal egyházellenesnek, egyházbontónak s a kálvinizmus ellenségének kiáltják ki azt, aki elég vakmerő az igazságot megmondani.

Gyermekkoromtól fogva abban az egyházban nevelkedtem, amely hitvallásaiban a cselekedetek helyébe a hitet állította; gyermekkoromtól fogékony voltam a vallásos benyomások iránt; rettegtem az Isten ítéletétől, mely lelkiismeretemben bűneimet megfeddte s mégis a férfikorban életem legnagyobb felfedezésének kellett mondanom, hogy a Biblia lapjain a kegyelmet megtaláltam. Mert a káté szavai példaadó tanító nélkül üres szavaknak tűntek föl előttem.

Haszontalan, hogy az egyház hivatalos könyvei tanítják a hit által való megigazolást, mikor az egyház legtöbb tanítója nem hisz a hit által való megigazolásban. A Bibliát követő írók közül Kálvin bilincselte le legjobban lelkemet, a *praedestinatio* lett életem legfőbb nyeresége, de a Kálvinról nevezett egyházban az egyház ellenségének tartanak!

Mit szóljak a kisebb felekezetekről? Az adventisták eltörlik a kegyelmet és a törvényt hirdetik. Áll róluk mindaz, amit Pál apostol a galaták megrontóiról hirdett. A nazarénusok emberi parancsokat tartanak meg, melyek Isten előtt nem tesznek kedvesebbé. A baptisták tiszteletreméltó munkája sok helyt azáltal sekélyesül el, hogy magukat a népegyházak tagjainál jobbaknak tartják s a bibliai bemelegítésből törvényt csinálnak, mely nélkül üdvözülni sem lehet. Ezzel megtagadják a hit által való üdvözülést. De csak így tudnak sok hívőt szerezni. Mert ha érdemtelen üdvözülést hirdetnének, mely senkinek a kérkedésre okot nem ad, akkor a táboron kívül járók gyalázatát hordoznák és sokan elmaradnának tőlük, akiket nem a kereszt gyalázata hívogatott a bűntudat vízszírába. Ne lássák ebben az ítélet szavait, hanem a segítő szeretet esdeklését. Bár mindig elmondhatók róluk, hogy nem a népegyházak útján járnak s nem vágyódnak külső hatalomra, gazdagságra, papi tekintélyre! Bár volnának igazi missziói egyházak, mely a kegyelemhez, Jézushoz hívogat s nem egy több érdemet ígérő földi felekezethez!

Az érdem! Ez az a csalétek, amelybe Sátán a bűnbánatot gyűlölő megátalkodottság horgát elrejt s mely után mohón kapnak az esztelen halak, akiknek legfőbb gondjuk, hogy tekintélyes vezetőik meg legyenek elégedve velük. Hiszen szükség van arra, hogy Istentől adott vezetőinket tiszteljük és különös szeretettel vegyük körül azokat, akik nekünk az ígét hirdetik. De nem vak engedelmisséggel! Mert Pál, Kéféasz, Apollósz mind a miénk, ezért, hogy mindeniktől tanuljunk s mindeniknek tanítását az Isten bennünk lakó Szelleme által megpróbálván, a jót megtartsuk. Nem vak engedelmeskedés, hanem éber, vizsgálódó, kutató szellem az igazi keresztyénség sajátja. A keresztyént nem emberektől fogalmazott, papírra írott törvény vezeti, mert a szavakba öltöztetett parancsokat Krisztus a keresztre szögezte (Kol. 2: 14), hanem a Szellem szabad vezetése, mely által a keresztyének mind Istentől tanítottak lesznek, nem emberek rabszolgái, hanem Krisztus szabadosai (Ján. 6: 45; I.Kor. 7: 22-23). Az emberek segítségére szükségünk van, mert a Krisztus testében egyik tag szolgálja a másikat, de a testnek a feje nem ember, hanem Krisztus. Azért az emberek legfeljebb tanácsadóink lehetnek s nem parancsolóink.

A gyülekezetben nincsenek uralkodók, hanem mindenki szolgája a másikkal, mint a tanítványok lábát mosó Krisztus saját példájával mutatta. El az uralkodó keresztyénekekkel, akik az egyszerű lelkekre tekintélyükkel ráfeksznek és meg-

akadályozzák őket abban, hogy közvetlenül Istentől tanítottak legyenek, akik a keresztyéneket szándékosan kiskorúságban tartják! Szükségem van bölcs tanítóra. De az utat, amelyen járnom kell, a magam szemével akarom látni és nem a tanítóm szemével, mert egyszer magam fogok felelni magamért a Krisztus ítélőszéke előtt. Akkor, ha valaki előtt igazságtalan voltam, mivel tanítóm ösztönzött rá; ha valakit meggyanúsítottam, megrágalmaztam, mivel tanítóm tanított rá, nem védekezhetem azzal: „így tanítottak”, mert ott „ki-ki a saját terhét fogja hordozni.”

Az olyan tanító, aki így szól: tégy így és így, mert én így látom jónak, hamis tanító, mert leigazza azt a lelket, akinek egyetlen ura Krisztus. Aki a kegyelmet igazán tanítja, így szól: menj be belső kamarádba és kérdezd meg Istentől, helyes-e az, amit tőlem hallottál. Keresztyénségem gyermekkorát egy egyesületben töltöttem, hol bennünket, egyszerű tagokat, sohasem kérdeztek meg véleményünk felől. Az egyesület tagjai két teljesen elkülönbözött részre oszlottak: vezetőkre és vezetettek. Sok kedves emlék fűz ez egylethez és annak vezetőihez, de az irántuk érzett szeretet nem akadályoz meg annak kimondásában, hogy a fenti berendezkedés bibliaellenes és veszedelmes volt. Fontosabb ügye nem lehet valamely közösségnek, mintha egy tag kizárásáról van szó. Hiszen egy élő emberi lelket dobnak el maguktól, akiért Krisztus a kereszten meghalt! Mivel e kérdés kimondhatatlanul fontos, azért van, hogy a gyülekezeti életnek ez az egyetlen olyan része, amelyről Jézus rendelkezett. Azt mondja a Mester, hogy a tagok kizárásának ügyét az egész gyülekezet elé kell vinni (Máté 18: 15-17; I.Kor. 5: 1-5). Különbséget nem tett vezetők és vezetettek, tapasztaltak és egyszerűbbek között. És ha a legkényesebb ügy az összesek elé tartozik, akkor meg kell adni az összeseknek, a legegyszerűbbeknek is az alkalmat arra, hogy kifejlődjenek és önálló véleményhez jussanak. Mert csak így lesznek Istentől tanítottak, egész keresztyének. Ha mindenki a saját felelősségének tudatában jár és nem nyugtathatja meg magát azzal, hogy „vezetőm mondotta így”, akkor Szent félelem fogja áthatni a gyülekezetet: istenfélelem és nem emberektől való félelem.

Akkor a tagok imaélete keresőbb, buzgóbb, komolyabb lesz, a Szent Szellem vezetése utáni vágy epedőbb s az isteni meghallgatás megsokszorozódik. Akkor meg- hallgattatnak az ébredésért esdők, mert az ébredést Isten dicsőségére kérik. Azok a keresztyének tehát, akik a többi keresztyéneket önállótlanágban, befolyásuk alatt tartják, akaratukat, felfogásukat a többségre kényszerítik s nem figyelmeztetik társaikat, hogy ők is tévedő, gyarló emberek, azok a megszentelődésnek és ébredésnek komoly akadályai. Ennek belátásától azonban az tartja vissza a keresztyéneket, hogy az ilyen uralkodó természetek rendesen a szentség látszatával bővölik meg őket. Ez a szentség azonban csakugyan csak látszat, mert ha igazi volna, akkor szerényen, bűnei tudatában félreállna és nem lépne emberek és Isten közé. Közbenjáró szentek nincsenek!

Az uralkodni vágyás pedig semmiképp sem a szentség jele, mint Jézus is mondotta, hanem a pogány érzületé (Máté 20: 25).

Emberektől vezetett, kiskorú keresztyénségnek egyik gyermekes játékszere a fogadalomtevés. Fogadalmat vagy ígéretet az tehet, akinek van miből azt meg is adnia. Kárvallott bűnös, aki jóra képtelen és csak Isten irgalmára van utalva, csupán kérheti Istent, hogy adjon neki új életet, de nem ígérhet Neki új életet.

Aki fogadalmakat kíván a lelkektől, a törvény alapjára állítja őket és a kegyelmet, amely ígéretés, fogadkozás nélkül, ingyen megadja az új életet, el homályosítja előlük. Ezért a fogadalom csak a lelkek kiskorúságban tartására jó; eszköz arra, hogy a fogadalmat látszólag megtartó, önámító lélek a vezető iránt, akitől dicsőséget kapja, hálás legyen; a fogadalmat meg nem tartó, őszinte szívet pedig bűnének tudata állandóan a szigorú, szent vezető feloldozásához kösse, kinek kedve van előtte az ítélő bírót játszani.

A játékszer a gyermek kezében természetes, de ha egy férfi lovagol nádparipán, az betegség. Ha keresztyének, akiknek érett férfikorra kell jutniuk, emberi parancsolatokat tartanak meg, a földi szentek oltárai előtt tömjéneznek s a szellemileg kiskorút adják, akiknek minden lépésnél a földi apuska és anyuska vezetésére van szükségük, mert Isten Szellemének vezetésére vakmerőség volna bízni magukat: akkor nemcsak maguk vesztik el koronájukat, mely csak a bibliai szabály szerint küzdőknek ígértetett meg (II.Tim. 2: 5), hanem mások előtt is neveltségessé és visszataszítóvá teszik a keresztyénséget. Hiszen egyetlen komoly, jellemes világi embernek sem lesz kedve olyan keresztyénséghez állni, amely egy gyarlóságokkal telt földi ember korlátlan vezetésének elismerésében és néhány külső szabály megtartásában áll. Mit értenek ma bizonyos körök „megtérés” alatt? Ha valaki igent mond a központi dogmákra, ha Bibliát olvas és imádkozik, ha szorgalmasan eljár az összejövetelekre, ha életét külsőleg megjavítja, régi szokásokat elhagy, újakat vesz fel, ha nem dohányzik, nem táncol, színházba nem jár: akkor ki kételkednék többé keresztyénségében? Bűn volna kételkedni abban! De ha valaki más gyülekezetbe jár, vagy nem veti magát ugyanannak a vezetőnek alá, vagy, *'Uram bocsá'*, még cigarettázik és vasárnap utazik is, akkor az a türelmesebbek szerint legalább is nem tökéletes keresztyén, az igazi szentek szerint azonban egész bizonyosan a kárhozat útján jár! Ha azután azok a bizonyos jó megtértek, akik magukat minden emberi rendelésnek alá vetik, egy idő múlva megunják ezt az újságot is és tovább állnak, azt mondják róluk, hogy „visszaestek”. Pedig meg sem tértek soha! Csak külső, testi, törvényeskedő keresztyénséghez tértek meg, s az igazi keresztyénséget esetleg sohasem látták! Mert ha elvéve támad egy igazi, férfias keresztyén a törvényeskedők táborában, aki nem elégszik meg a megszokottal, aki saját szemét használja a látásra és önálló utakon jár, azt ez a törvényeskedő keresztyénség azonnal gyanúsak kiáltja ki és

rosszhírúvé teszi. Úgy óvják tőlük a kisdedeket, mint a mumustól! S a kis fiókák, mikor ilyen szokatlan csodát látnak, reszketve bújnak persze nem Jézus, hanem a vezetők szárnya alá.

Mindez csak néhány vonás abból, hogy a mai keresztyének közt a törvényeskedésnek mily elterjedt és lenyűgöző hatalma van. Megcsalt lelkek tovább csalják a többieket és az emberi erőlködés száraz kútfőihez terelik a szomjas szíveket. A Bibliától hirdetett szabad, isteni kegyelem míves forrása a rágalom csalánjai közé rejtve s az emberi tekintélyek sárkányaitól őrizve, ismeretlen és megvetett marad. Pedig a sárkányok csak festve vannak, egy pár csaláncsípést pedig megér az isteni, örök élet itala.

Függelék.

Meg kell-e tartani a keresztyénnek a törvényt?

Erre a kérdésre legjobb feleletet (I. Kor. 10: 23) adja: *„Minden szabad nekem, de nem minden használ.”* Ezt a mondatot, mint a Bibliának minden szavát teljes erejében kell hagynunk és nem emberi bölcsességgel vagy aggodalommal mérsékelni igyekeznünk, kiigazítani azt, amit Isten mond. Jézus, az egész törvényt betöltvén, nekünk csak egy parancsolatot adott, hogy szeressük egymást (Ján. 13: 34). Világos ebből, hogy a tízparancsolat alól fel vagyunk mentve. Mit jelent ez? Hogy szabad ölnünk, paráználkodnunk, bálványokat imádnunk?

Nem azt jelenti, hanem azt, hogy a tízparancsolat és az egész törvény uralma alól kikerülvén, a Szent Szellem vezetése alá kerültünk s nem azért kell valamit tennünk vagy elhagynunk, mert a törvény parancsolja vagy tiltja, hanem mert Isten Szelleme, az igazság, szentség, öröm és élet Szelleme így vezet. Semmit sem teszünk szolgálai engedelmességből, vágyaink ellenére, nyílt vagy titkos ellen-szenvvel, hanem mindent önként, vágyból, azért, mert hasznos.

„Meg kell-e hát tartani a keresztyénnek a törvényt?” Az írott, emberektől fogalmazott törvény megtartására nincs kötelezve, csak a Szellem követésére.

Mikor azonban ilyen szabadságot adunk a keresztyéneknek, nem döntünk-e némelyeket abba a veszélybe, hogy minden féket eldobva, bűnös kívánságaiknak éljenek? *„Próféták szelleme a prófétáknak enged”*, - Pál apostol (I.Kor. 14: 32). Lehetetlen, hogyha valaki Isten Szellemét követi, a Bibliával ellenkezésbe kerüljön, mert Isten Szelleme és a Biblia Szelleme egy. Ebből az következik, hogyha akaratumkat törvényként senkire rá sem is kényszeríthetjük, de azt, hogy Szellem szerint jár-e valaki vagy nem, a Bibliából megállapíthatjuk és a rendetleneket a közösségből kizárjuk (II.Tessz. 3: 6, 14). Persze ne feledjük, hogy a mi parancsunk iránt nem követelhetjük azt az engedelmességet, mint az apostol parancsa iránt. Mert azok, akik másoknak parancsolgatni szeretnek, sokszor maguk sem engedelmeskednek a Biblia parancsának. Ki engedelmeskedik ma (Máté. 18: 15-17-nek)? Vagy hol veszik komolyan az apostolnak azt a parancsát, hogy az asszony hallgasson a gyülekezetben?! Azért a keresztyén szabadság ezt jelenti: A vezetők csak intésre, tanácsadásra rendeltettek, nem uralkodásra s törvények megszabására. Szükségünk van egymás intésére, de minden keresztyén a maga világosságában köteles járni s nem a vezetője világossága szerint, mert a maga világossága szerint fog egyszer megítéltetni s nem a vezetője világossága szerint. Életünk felirata ez legyen: *„Inkább engedelmeskedjünk Istennek, mint az embereknek.”*

Melegen ajánljuk mindenkinek a következő kiadványainkat:

Biude Frigyes: AZ UTOLSÓK; ára 60 K.; díszkiadásban 80 K.

12 füzetben:

1. A cukros zacskó	5K.	7. Az idősebbik nevelése	8 K.
2. A keselyűtoll	10 „	8. Grundmann pályaőr	10 „
3. Az aranyzappan	8 „	9. Az elhült kávé	8 „
4. Lacriniae Christi	10 „	10. A három jégcsap	8 „
5. Az égő szakáll	8 „	11. A gallértalan ember	5 „
6. Gábor, a zsenge	10 „	12. Az átváltozott kormánypálca	5 „

Binde Frigyes: A SPIRITIZMUS

ára 7 K.

Runa: ZENGŐ ÉRC

80 „

Tersteegen: CSEPPEK

7 „

AZ ÖRÖK REFORMÁCIÓ

30 „

MÁRIA

10 „

MILYENEK VOLTAK AZ ELSŐ KERESZTYÉNEK?

2 „

KARÁCSONYI TÖRTÉNET EGY SZOCIÁLDEMOKRÓL

5 „

A ZSIDÓK TÖRTÉNETE

10 „

A TÚLVILÁG

10 „

HENHÖFER: Egy kath. pap belső és külső küzdelmei:

15 „

TÖRVÉNY-E VAGY KEGYELEM?

5 „

ISTEN SZERET!

1 „

NÉPSZERŰ EGYHÁZTÖRTÉNELEM, 1. rész

40 „

8 füzetben, egyenkint 5 koronával:

1. Krisztus a világtörténelemben;	5. Montanismus Tertullian Cyprian és az ősrómai gyülekezet;
2. Az apostoli egyház;	6. és 7. Keresztyénüldözések a római birodalomban;
3. Apostoli atyák, hitvédők;	8. Az őskeresztyén egyház élete, Istentisztelete, és szervezete
4. Az alexandriai iskola és a gnoszticizmus;	

E Füzetek és könyvek megrendelhetőek a „BEREA” könyvkiadó vállalatnál, Csia Lajos címén IX. ker. Angyal utca 7/a, II. em. 9. – Telefon József 105-08.

Bethánia-nyomda, Budapest